

Komponens alapú szoftverfejlesztés

10. előadás

Elosztott alkalmazások architektúrái

Giachetta Roberto

roberto@inf.elte.hu
http://people.inf.elte.hu/roberto

Elosztott alkalmazások architektúrái

Elosztott rendszerek

- *Elosztott rendszerek (distributed systems)* olyan szoftverrendszerek, amelyek komponensei a hálózaton fizikailag elkülönítve futnak, és egymással kommunikálnak
- az egyes komponensek a végrehajtáshoz külön processzort és memóriát használnak (szemben a párhuzamos rendszerekkel, amelyek megosztott memóriát használnak)
- a komponensek végrehajtási helyei a csomópontok (*node*), amelyek megosztják egymással az erőforrásokat
- fontos tényezői a párhuzamos feladatvégzés és a skálázhatóság (a szoftver áteresztőképességének növelése)
- a kommunikáció általában kérdés-válasz alapú

Elosztott alkalmazások architektúrái

Elosztott rendszerek

- Elosztott rendszerekkel szemben három elvárás lehetséges:
 1. *következetesség (consistency)*: minden csomópont ugyanazon adatokat látja ugyanabban az időben
 2. *rendelkezésre állás (availability)*: a rendszernek minden időben válaszolnia kell az összes beérkező kérésre
 3. *részleges hibátűrés (partition tolerance)*: a rendszer tovább üzemel akkor is, ha a rendszer egyes részei (partíciói) leállnak, vagy megszakad velük a kapcsolat
- A *CAP tétel* szerint egy elosztott rendszer ebből csak kettőt tud teljesíteni, ennek megfelelően kompromisszumokat kell kötni a képességek terén

Elosztott alkalmazások architektúrái

Kommunikáció

- Elosztott rendszerekben a kommunikáció történhet
 - *eljáráshívási alapon (procedural)*: a kliens kezdeményezi a szolgáltatás végrehajtását és bevárja annak eredményét
 - a kliens mindig ismeri a szolgáltatás helyét és hívásnak módját
 - kliens oldalon megjelenik a szolgáltatás interfésze, és egyben egy megvalósítása, amelynek feladata a kérés csomagolása (*marshalling*), és továbbítása
 - a szerver fogadja és kicsomagolja (*unmarshalling*) az üzenetet, majd feldolgozza, és ugyanilyen módon visszaküldi a választ
 - általában *távoli eljáráshívással (remote procedure call, RPC)* valósul meg

Elosztott alkalmazások architektúrái

Kommunikáció

- pl. webszolgáltatás, CORBA, Remote Method Invocation (RMI, Java)
- *üzenet-alapon (message-based)*: a kliens egy üzenetet továbbít, és egy válaszüzenetben várja az eredményeket
 - nem igényli a közvetlen kommunikációt, az üzenet továbbítható
 - nem igényli az azonnali feldolgozást, lehetővé teszi az üzenetek sorba állítását (*message queuing*)
 - az üzenetsor (*message queue*) általában kategóriák szerint csoportosítja az üzeneteket, így a feliratkozók válogathatnak közülük (*publish-and-subscribe*)
 - pl.: Apache ActiveMQ, MSMQ, RabbitMQ

Elosztott alkalmazások architektúrái

Skálázhatóság

- Hardverek vertikálisan és horizontálisan skálázhatóak
- Szoftverek skálázhatósága 3 irányba történhet:
 - *klónozás*: az alkalmazás több példányát futtatjuk, amelyek így megosztják a feladatokat, ám mindegyik egy közös adatforrást használ
 - terheléelosztás (*load balancing*) szükséges a feladatok irányításához
 - biztosítani kell a közös adatok megfelelő elérését (pl. termelő-fogyasztó), gyorsítótárak használatát a teljesítménynövelés érdekében
 - pl. kliens-szerver architektúra

Elosztott alkalmazások architektúrái

Skálázhatóság

- *funkcionális dekompozíció*: az egyes szolgáltatásokat más alkalmazások biztosítják
 - emiatt csak az adatok egy részét kezelik, ám egy feladatkörön belül az összes adatot látják
 - pl.: mikroszolgáltatások, csövek és szűrők architektúra
- *adatparticionálás*: az alkalmazás több példánya fut, ám mindegyik csak egy részét dolgozza fel az adatoknak
 - hatékony adathozzáférést tesz lehetővé (mindenki a lokális adatokon dolgozik), ehhez azonban megfelelő adatelosztási stratégia szükséges
 - pl.: peer-to-peer, megosztásmentes architektúra

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 10:7

Elosztott alkalmazások architektúrái

A kliens-szerver architektúra

- A *kliens-szerver (client-server)* architektúra két szerepet különböztet meg:
 - a kliens biztosítja a felhasználóval történő interakciót
 - tartalmazhatja csupán a felületet (*vékony kliens*), illetve az egyszerű szolgáltatások megvalósítását (*vastag kliens*)
 - nem ismeri a többi klienst, nem lép vele kapcsolatba
 - a szerver biztosítja a szolgáltatásokat és az adatok tárolását
 - nem ismeri a hozzá csatlakozó klienseket, azok állapotát
 - a klienseknek ismernie kell a szerver elérhetőségét
 - általában erősebb hardver-erőforrásokra támaszkodik (*centralized computing*)

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 10:8

Elosztott alkalmazások architektúrái

A kliens-szerver architektúra terhelésmegosztással

- A kliens-szerver architektúrában minden szerver ugyanazt a funkcionalitást biztosítja, így a skálázhatóság terheléselosztás (*load balancing*) segítségével történik
 - az egyes kliensekhez rendelünk különböző szervereket
 - minden kliens a terheléselosztóhoz csatlakozik, amely ismeri az összes szerver elérhetőségét

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 10:9

Elosztott alkalmazások architektúrái

A kliens-szerver architektúra terhelésmegosztással

- A terhelésmegosztás történhet:
 - ütemezett módon, egy címlistából választva (*round-robin DNS*), vagy delegált módon (*DNS delegation*)
 - kliens oldalon véletlenszerűsítve (a címek átadásával a klienseknek), vagy szerver oldalon (így a kliens nem ismeri a tényleges címeket)
 - a szerver oldali elosztás esetén garantálni kell a magas rendelkezésre állást
- Amennyiben a szerver oldal kezeli a kapcsolat állapotát:
 - a klienst mindig egy dedikált szerverhez kell kapcsolnunk, vagy
 - meg kell osztani az állapotot a szerverek között (*shared database*)

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 9:10

Elosztott alkalmazások architektúrái

A webszolgáltatás

- A *webszolgáltatás (Web Service, WS)* egy egységes szabványt ad elosztott hálózati alkalmazások közötti kommunikációra
 - a szolgáltatásokat úgynevezett *webmetódusok (web method/operation)* formájában érhetők el távoli eljárásívás segítségével futtat HTTP protokollon keresztül
 - kommunikációs módszere a *SOAP (Simple Object Access Protocol)*, egy XML alapú adatközlési csatorna
 - a webszolgáltatáshoz tartozó szerződést *WSDL (Web Services Description Language)* formában adhatjuk meg
 - szolgáltatások nyilvántartására szolgál a *UDDI (Universal Description Discovery and Integration)*

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 10:11

Elosztott alkalmazások architektúrái

A webszolgáltatás

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 10:12

Elosztott alkalmazások architektúrái	
A REST architektúra	
<ul style="list-style-type: none"> A <i>REST (REpresentational State Transfer)</i> egy szoftverarchitektúra elsősorban elosztott hipermédia rendszerek számára elsősorban HTTP alapon kommunikál alapvető HTTP utasítások (GET, POST, PUT, DELETE, ...) segítségével, webes erőforrások (<i>web resource</i>) elérése céljából egy egységes, egyszerű interfészt vár el, amely biztosítja <ul style="list-style-type: none"> az erőforrások egyértelmű azonosítását (URL) az erőforrások leírását metaadatok segítségével az erőforrások manipulációjának lehetőségét a komponensek közötti átlátható kommunikációt a támogató szoftverek a <i>RESTful alkalmazások</i> 	10:13
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái	
A REST architektúra	
<ul style="list-style-type: none"> A REST alapú rendszereknek feltételei: <ul style="list-style-type: none"> <i>kliens-szerver architektúra</i>, mozgatható komponensekkel <i>állapotmentes, környezetfüggetlen kommunikáció</i>: a kliens állapota nem tárolódik a szerveren az üzenet között, így minden üzenetnek kell tartalmaznia a feldolgozásához szükséges valamennyi információt <i>gyorsítótárazhatóság</i>: a kliens eltárolhatja a feldolgozás eredményét (amennyiben az üzenet erre lehetőséget ad) <i>rétegződés</i>: közvetítők helyezhetők a kliens és a szerver közé (gyorsítótárak, terheléelosztók), amelyek a kliensek számára nem felfedhetők 	10:14
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái	
Mikroszolgáltatások architektúra	
<ul style="list-style-type: none"> A szoftver szolgáltatási szempontjából felbontva a monolitikus felépítést kapjuk a <i>mikroszolgáltatások architektúrát (microservices architecture)</i> a szolgáltatásokat (vagy szolgáltatások csoportját) külön programegységek biztosítják, amelyek egymástól függetlenül hajtják végre tevékenységeiket ennek megfelelően a szolgáltatások külön fejleszthetők, tesztelhetők, és könnyen telepíthető új szolgáltatás a szolgáltatások a megoldás érdekében korlátozottan kommunikálhatnak egymással (szabványos csatornán), esetleg közös adatforrásokkal a szolgáltatások rendelkezhetnek közös hozzáférési ponttal 	10:15
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái	
Mikroszolgáltatások architektúra	
<ul style="list-style-type: none"> a szoftver könnyen skálázható, mivel az egyes szolgáltatásokat külön platform láthatja el 	10:16
<pre> graph TD F[felhasználó] --> S1[szolgáltatás1] F --> S2[szolgáltatás2] F --> S3[szolgáltatás3] subgraph Szoftver [szoftver] S1 S2 S3 end </pre>	
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

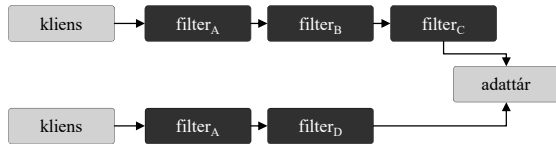
Elosztott alkalmazások architektúrái	
Mikroszolgáltatások architektúra	
<ul style="list-style-type: none"> Előnyei: <ul style="list-style-type: none"> a komponensek jól leválaszthatóak, külön fejleszthetők, telepíthetők a szolgáltatások mentén jól skálázható Hátrányai: <ul style="list-style-type: none"> a szolgáltatások közötti felelősségátadás nagyban megnehezedik a szolgáltatások közötti kommunikáció korlátozott, problémákhoz vezethet (és magasabb fokú hálózati igénybevételhez) 	10:17
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái	
Megosztásmentes architektúra	
<ul style="list-style-type: none"> A <i>megosztásmentes architektúrában (shared nothing architecture, SN)</i> az egyes csomópontok egymástól függetlenek, és önfenntartóak nincs központi erőforrás, az adatok elosztásra, vagy lemásolásra kerülnek az egyes csomópontok között (<i>sharding</i>), így lineárisan skálázható, és nincs meghibásodási pontja a módosítások is a helyi csomópontokra íródnak vissza, ezért nem támogatja a központosított adatkezelést általában biztosítja az egyes csomópontok leállásmentes frissítését a rendszer része lehet egy vezérlő, amely megfelelően elirányítja, elosztja az adatokat, ekkor azonban lehetőséget kell adni más csomópontoknak is a vezérlő szerepének átvételét 	11:18
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái

Csővek és szűrők

- Munkafolyamatok elosztott végrehajtását teszi lehetővé a *csövek és szűrők (pipes and filters)* architektúráját
- akkor alkalmazható, ha a munkafolyamat felbontható egymástól független lépésekre, amelyet az egyes komponensek (*filter*) végrehajtanak, az eredményt pedig továbbítják a megfelelő csatornán (*pipe*)

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

10:19

Elosztott alkalmazások architektúrái

Csővek és szűrők

- Előnyei:
 - a részfeladatok egymástól függetlenül skálázhatóak
 - egy szűrő példány kiesése esetén a feladat átirányítható más példányhoz
- Hátrányai:
 - nem alkalmazható, ha a folyamat nem lineáris, vagy a részfeladatok között összefüggések vannak
 - elveszett, vagy sérült üzenet esetén a teljes folyamat leállhat
 - amennyiben a részfeladat elvégzését nem megfelelő időpillanatban jelzik, duplikált munkavégzés alakulhat ki

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

10:20

Elosztott alkalmazások architektúrái

A MapReduce architektúra

- A *MapReduce* programozási modell a csövek és szűrők architektúra egy egyszerű megvalósítása, amely két részre bontja a feldolgozást
 - a Map lépés a részadatok feldolgozását végzi, a Reduce lépést a különböző Map által adott eredmények összefuttatását végzi
 - számos Map, illetve Reduce lépés futhat párhuzamosan, amelyek különböző adatokkal dolgoznak
 - az adatok kulcs/érték párok formájában kezelik, amelyek beazonosítják a megfelelő Map és Reduce folyamatokat, amelyekhez az adatokat el kell juttatni
 - a végrehajtás nagyban múlik a két folyamat párhuzamosításának kihasználásán

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:21

Elosztott alkalmazások architektúrái

A MapReduce architektúra

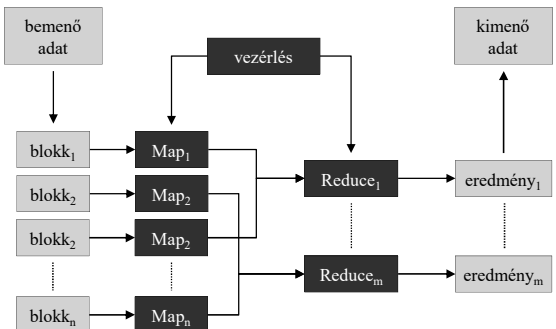
- Egy teljes munkafolyamat a MapReduce modellben 5 lépésből áll:
 1. *Prepare*: felosztja a beérkező adatokat azonos méretű blokkokra, mindegyikhez egy kulcsot rendel
 2. *Map*: a kapott kulcs/érték párokat párhuzamosan transzformálja (szűri, rendezi, ...) köztes eredményekké
 3. *Shuffle*: a köztes eredményeket átrendezi, csoportosítja kulcs szerint és újabb kulccsal látja el
 4. *Reduce*: a kapott kulcs/érték párokat párhuzamosan kiértékeli
 5. *Produce*: az eredményeket begyűjti és összesíti

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:22

Elosztott alkalmazások architektúrái

A MapReduce architektúra

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:23

Elosztott alkalmazások architektúrái

A MapReduce architektúra

- Pl. szeretnénk megszámolni dokumentumok gyűjteményében minden szóinak az előfordulási számát:
 1. felosztjuk a dokumentumokat, minden blokk egy dokumentumot kap (a kulcs a dokumentum neve)
 2. a dokumentumban minden megtalált szóra egy 1-es értéket adunk (a kulcs a szó, az érték 1), ez a *Map* lépés
 3. csoportosítunk a szó szerint, minden szóhoz egészek egy sorozata tartozik
 4. összeadjuk a sorozat értékeit, így megkapjuk minden szóra az összes előfordulás számát, ez a *Reduce* lépés
 5. az eredményeket összesítjük (szavanként)

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:24

Elosztott alkalmazások architektúrái

A MapReduce architektúra

```
Map(String key, String value):
// key: dokumentum neve
// value: dokumentum tartalma
foreach (String word in value):
    EmitIntermediate(w, "1");
// a kulcs a szó, az érték 1 lesz

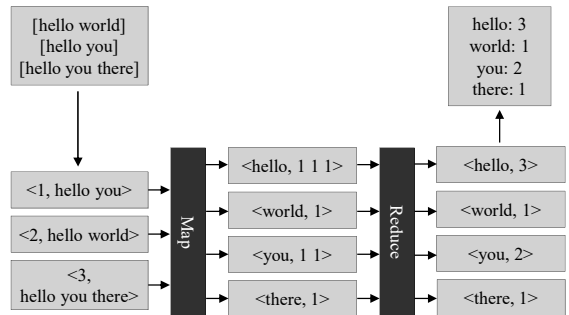
Reduce(String key, Enumerable<String> values):
// key: a szó
// values: a szóra kapott értékek sorozata
int result = 0;
foreach (String v in values):
    result += AsInt(v);
Emit(AsString(result)); // szövegesen adjuk meg
```

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:25

Elosztott alkalmazások architektúrái

A MapReduce architektúra

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:26

Elosztott alkalmazások architektúrái

Hadoop

- Az *Apache Hadoop* egy, a megosztás-mentes architektúrára és a MapReduce programozási modellre épülő szoftver keretrendszer
- 3 fő modulból alkotja:
 - Hadoop MapReduce*: adatfeldolgozó
 - Hadoop Distributed File System (HDFS)*: elosztott fájlrendszer, amely felel az adatok elosztásáért az egyes node-ok között
 - Hadoop YARN*: erőforrás kezelő és folyamat ütemező
- Java-ban íródott, de alkalmas bármilyen nyelvű, MapReduce alapú alkalmazás futtatására (*Hadoop Streaming, REST API*)
- számos rendszer alapjául szolgál (*Pig, Hive, HBase, Spark, ...*)

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:27

Elosztott alkalmazások architektúrái

Hadoop

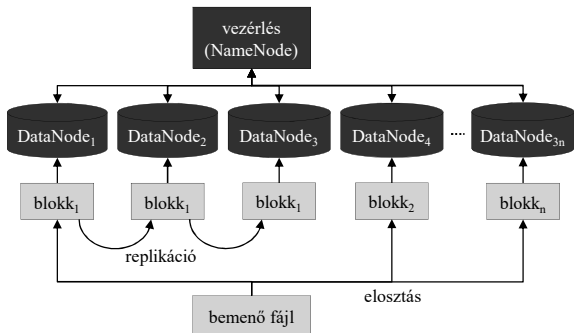
- A Hadoop nagyon jól skálázható, akár több ezer node alkotta rendszert is felépíthetünk
- A HDFS fájlrendszer célja a Hadoop architektúra kiszolgálása, úgyelve a rendelkezésre állásra
 - hatékonyan kezeli a nagy, homogén szerkezetű fájlokat, amelyeket azonos méretű blokkokra bont (pl. 256 MB)
 - olvasásra optimalizál (*write once, read many times*)
 - képes kezelni az egyes gépek kiesését, az egyes fájlrendszer csomópontok (*DataNode*) folyamatosan jelzik jelenlétüket
 - replikálja a tartalmat (alapértelmezetten 3 példány), így kerüli el az adatvesztést

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:28

Elosztott alkalmazások architektúrái

Hadoop

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:29

Elosztott alkalmazások architektúrái

A P2P architektúra

- A peer-to-peer (P2P) egy olyan decentralizált architektúra, amelyben a rendszert azonos alkalmazások alkotják, amelyek elosztják a feladatokat egymás között
 - minden csomópont külön felel a feldolgozásért, az adattárolásért, a kommunikációért (beleértve a többi csomópont elérését)
 - a központi adattárolással szemben az információkat elosztottan kezeli a hálózat tagjai között
 - a tényleges hálózatot legtöbb esetben elfedi egy virtuális *fedőhálózat (overlay network)*, amelynek feladata a csomópontok kezelése (indexelés, felfedezés, irányítás)
 - független a fizikai hálózattól, az ismeretségi reláció definiálása

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

10:30

Elosztott alkalmazások architektúrái	
A P2P architektúra	
<ul style="list-style-type: none"> A P2P hálózat lehet: <ul style="list-style-type: none"> <i>strukturálatlan</i> (pl. Gnutella, Gossip), amelyben nincs rögzített topológia, a csomópontok véletlenszerűen kapcsolódnak egymáshoz minden csomópont ugyanazt a szerepet tölti be, így nagyon rugalmasan módosítható a tényleges felépítés a kéréseket minden (adott pontból elérhető) összes csomópont megkapja, feldolgozza, esetleg továbbítja, ami lassítja a működést (<i>message flooding</i>), és nem garantálja, hogy a kérés sikeres lesz <i>strukturált</i> (pl. Kad), amelyben a csomópont rögzített topológia szerint, általában elosztott hash-tábla alapján épülnek fel 	9:31
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái	
A P2P architektúra	
<ul style="list-style-type: none"> Előnyei: <ul style="list-style-type: none"> nagyfokú rendelkezésre állást és hibatűrést tud biztosítani könnyen skálázható, hatékonyan használja a hálózati kapacitást Hátrányai: <ul style="list-style-type: none"> az egyes csomópontoknak minden funkcionalitást magukban kell tartalmaznia nem biztosít központosított adatkezelést jelentős többletet okozhat feldolgozásban és kommunikációban (pl. hálózat tagjainak lokalizálása) 	10:32
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái	
A P2P architektúra	
<ul style="list-style-type: none"> A tisztán peer-to-peer architektúra mellett felépíthetők hibrid modellek, amelyben a kliens és szerver szerepe megkülönböztethető <ul style="list-style-type: none"> a szerver egy központi regisztrációja a klienseknek, amely nyilvántartja a klienseket, illetve a kliensek által nyújtott szolgáltatásokat (pl. Napster) több szerver is rendelkezésre állhat, amelyek elosztják a feladatokat, így egy kliens megtalálása több szerver közbeiktatásával történik (pl. Skype) <ul style="list-style-type: none"> kliens is válhat szerverré a kommunikáció felgyorsítása érdekében a rendszer több forrásból is igénybe vehet részadatokat (pl. BitTorrent) 	10:33
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái	
Elosztott hash táblák	
<ul style="list-style-type: none"> Az <i>elosztott hash-tábla</i> (<i>distributed hash-table, DHT</i>) egy olyan hálózatalosztási modell, ahol a kérések irányítása hash-tábla alapon működik <ul style="list-style-type: none"> az adatok kulcs/érték párként tároltak, ahol a kulcs az érték hash-függvény által generált értéke (pl. <i>SHA-1</i>, amely 160 bites kulcsokat állít elő) a kulcsok alapján azonosítják a csomópontot, ahol az adatot tárolják, ez ideális esetben $O(1)$ lépést jelent a hatékonyság érdekében a csomópontok csak a hálózat egy részével állnak kapcsolatban (<i>routing table</i>) <ul style="list-style-type: none"> általában N csomópont esetén $\log N$ szomszéd ismert, így a kérés célba érkezése maximum $O(\log N)$ lépésben megtörténik 	9:34
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái	
Konzisztens hash-elés	
<ul style="list-style-type: none"> Elosztott hash táblák esetén ügyelni kell arra, hogy új csomópont felvétele/törlése esetén az adatokat újra el kell osztani (hash-elni) <ul style="list-style-type: none"> az alapvető hash-függvények (pl. osztómódszer) nem használhatóak, mert az adatok nagyrészét át kell csoportosítani A <i>konzisztens hash-elés</i> (<i>consistent hashing</i>) egy olyan technika, amely minimális adatmozgatást igényel a hálózat változása esetén <ul style="list-style-type: none"> a kulcsok tere (<i>keyspace</i>) egy gyűrű (<i>ring</i>), általában a $[0 \dots 1)$ intervallumban a csomópontokat egy véletlenszerű hash alapján helyezük el az adatokat a hash értékük a(z óramutató járás szerinti) rákövetkező csomópontban helyezük el 	9:35
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái	
Konzisztens hash-elés	
	9:36
ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés	

Elosztott alkalmazások architektúrái
Konzisztens hash-elés

- A konzisztens hash-elés során
 - amennyiben új csomópontot adunk a hálózathoz, csak a közötté és az őt megelőző csomópont közötti hash értékű adatokat kell áthelyeznünk az új csomópontra, így minimális a mozgatus
 - amennyiben egy csomópont kiesik, az adatok a rákövetkező csomópontra kerülnek
- Amennyiben kellő számú csomópont van a rendszerben, a véletlenszerű kiosztás miatt az adatok egyenletes eloszlásúak lesznek
 - az adatok replikációjával növelhető a hibátűrés, és javítható az adatok eloszlása
 - pl. a hash-érték eltolása rögzített szöggel (amely nagyobb, mint a csomópontok által bezárt szövegek minimuma)

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 9:37

Elosztott alkalmazások architektúrái
Konzisztens hash-elés

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 9:38

Elosztott alkalmazások architektúrái
Konzisztens hash-elés

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 9:39

Elosztott alkalmazások architektúrái
Dynamo

- Az Apache Dynamo egy elosztott hash-táblára épülő kulcs/érték tároló (key-value store), amely a következetességet áldozza fel a nagyobb rendelkezésre állás és hibátűrés érdekében
 - a rendszer felépítése és az adatok elosztása konzisztens hash-elés segítségével történik, replikáció igénybevételével
 - N fokú replikáció esetén minden csomópont az őt a gyűrűben követő $N - 1$ elérhető csomópontra replikál
 - a csomópontok virtuálisak, és a gyűrűbeli sorrendtől függetlenül vannak fizikai csomópontokon elhelyezve, így biztosítva a hibátűrés
 - a csomópontok változását több lépésben közli a rendszer, véletlenszerű csomópontoknak továbbadva az információt (gossip protocol)

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 9:40

Elosztott alkalmazások architektúrái
Dynamo

- az adott csomópontra a műveletek végrehajtási sorrendje változó lehet, így nem garantált a konzisztencia, egyes adatok más állapotban lehetnek a csomópontokon, amely vektor órák (vector clock) segítségével van nyilvántartva
 - minden adat rendelkezik egy órával (verziószámmal), amely állapotváltás során frissül, és ezzel együtt továbbítja az adatot, így megállapítható a legfrissebb változat
 - az adatok korábbi verziói is a rendszerben maradnak
 - a független változtatások miatti verzióütközés esetén külön kell gondoskodni a feloldásról (pl. legfrissebb módosítás érvényesítése)
- a műveletek (írás és olvasás) akkor tekinthetők sikeresnek, ha bizonyos számú csomópont teljesíti a kérést (sloppy quorum)

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 9:41

Elosztott alkalmazások architektúrái
Aktor-alapú architektúra

- Az aktor modell (actor model) egy olyan megosztásmentes architektúra, amelyben egymással kommunikáció aktorok végzik a tevékenységeket, amelyek
 - könnyűsúlyú folyamatok, kevés tevékenységgel
 - gyorsan példányosíthatóak, szüneteltethetőek
 - erőforrásait a rendszer központilag kezeli
 - direkt módon, aszinkron üzenet alapon kommunikálnak
 - az üzeneteket üzenetsorokon keresztül fogadják
 - egymás fizikai elhelyezkedését nem ismerik
 - elsősorban számításigényes, és kevésbé adatcentrikus feladatok elvégzését tudják biztosítani

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés 11:42

Elosztott alkalmazások architektúrái

Orleans

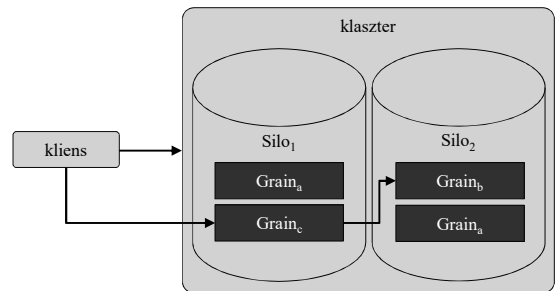
- A *Microsoft Orleans* egy aktor modellt megvalósító rendszer .NET környezetben
- alapegysége a *Grain*, amelyek aszinkron metódusokkal ellátott objektumok, egyedi kulccsal
 - élettartamát és futtatási helyét a rendszer felülegyeli (*virtuális aktor*)
 - a kliensek a kulcs alapján hivatkoznak az aktorra, és figyelők (*observer*) segítségével kapják meg a műveletek eredményét
- végrehajtási környezete a *Silo*, amely tárolja az aktorokat
 - általában gépenként egy Silo fut, együttesen egy klasztert alkotnak

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:43

Elosztott alkalmazások architektúrái

Orleans

ELTE IK, Komponens alapú szoftverfejlesztés

11:44